

NARODNI DNEVNIK

Moja vnaš dan spoldne, iznositi nedelje in praznika.

Redakcija naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, iznosnost Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SEMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 12.

TELEFON STEV. 552. 6

UPRAVIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 2.

Redakcija se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisemnim vprašanjem naj se priloži znak za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu šte. 12.000.

Vse je v redu.

Izkušnja uči, da v naši lepi državi kritika silno malo zaleže. Je čisto vseeno, če odkrijejo listi ali pa politiki še tako grde hibe naše uprave, efekt je vedno samo ta, da je pač bralec ogorčen par ur, da se pa vlada in prizadeti za kritiko niti najmanj ne zmenijo. Mislimo zato, da bo treba s kritikami vladnega dela prenehati in začeti s slavošpevi. Morda se zgodi čudež in se bodo prizadeti teh slavošpevov sramovali ter nanje bolj reagirali kakor tudi na najbolj divje napade. Če pa niti to ne bo doseženo, potem bomo imeli vsaj to zadoščenje, da bomo vendarle povedali svoje mnenje in bomo pri tem vsaj varni pred tiskovnim zakonom. Na vsak način pa vsaj tako dolgo, dokler vlada ne izprevidi, da morejo biti tudi slavošpevi nje nevarni.

V nasprotju torej z vsem ostalim tiskom in pritožbami ljudi pravimo, da je pri nas vse v redu. Tako zelo v redu, da bolj biti ne more in kdor se pritožuje je čisto gotovo sam kriv, ker že stari pregovor pravi, da človek leži, kakor si nastelje.

Pravijo sicer nekateri, da bi bilo dobro, če bi zborovala skupščina in sklenila vsaj nekaj onih zakonov, ki jih tako kravavo rabimo. Mi pa pravimo, da to vse skupaj nič res ni, ker kaj nam hoče skupščina, ki ne dela niti tedaj, ko je skupaj. Ali se mar vse ne pritožuje čez skupščino, kadar zaseda, ali mar ne vzklika vse, da bi bilo bolje, če take skupščine sploh imeli ne bi? Zato pa pravimo, da je v redu, če skupščina še ne zbora.

Zopet drugi se najdejo, ki trde, da so davki previsoki in da ne gre, da mora kmet živino prodati, da plača davke, dočim pa se na drugi strani najdejo zlasti v lepi prestolici bogatini, ki ne plačajo skoraj nobenih davkov. Tudi te pritožbe ne drže. Ker če bi držale, bi tudi kmet davka ne plačal, nasprotno pa bi ga za svobodo nas vseh zaslužni beograjski trgovci sigurno plačali, vsaj mi vendar nimamo oblasti, ki bi slabo delovala. Ne, pri nas se godi vse v redu.

Mnogi se razburjajo, če ljudje, ki bi hoteli delati, ne najdejo zaslužka. In najdejo se celo fantasti, ki pravijo, da bi bilo treba danes spremeniti pregovor: Kdor ne dela, naj ne je in bi se ta nasledaj moral glasiti, da kdor nima protekcije, tudi ne dobi službe. Ampak tudi to je larifari. Da se dobi protekcija treba pač nekaj steriti in se izkazati vrednega, da je človek protekcije deležen. Pečena piščeta že v Prešernovih časih niso nikomur letela v usta in kdor se za protekcijo ne potruži, temu se pač slabo godi. To pa ni nobena krivica, temveč je čisto navadna stvar. Zakaj pa imamo vladne stranke, če ne zato, da vstopajo ljudje v te stranke in si pridobijo dobrih zvez in s tem zvezanih zemeljskih dobrot?

So pa tudi taki sitneži pri nas, ki samo iščejo napake v naši upravi in ki bi hoteli, da se te takoj popravijo. Tako se nekateri profesorji pritožujejo, čez nepotrebne pisarije. Čisto brez podlage! Zakaj pa so pisarni? Kaj pa bi rekli, če bi se pritoževal zidar, če mora zidati?

Vse te in slične pritožbe ne drže. Ne more biti svet paradiž in ne more biti že na zemlji raj. Tudi se ne more vsem ljudem enako dobro goditi. Je prav tako, da se enim godi dobro, drugim slabo. In nič posebnega ni, če se za izpremembo vrši tudi celim pokrajinam slabo, drugim pa istočasno dobro. Vse to je stara stvar in samo v redu je, če se človek na vse to navadi.

Tudi je čisto zgrešena misel, da bi se

Aca Stanojević v Beogradu.

Beograd, 24. septembra. Včeraj je prispel v Beograd znani stari radikalni prvak Aca Stanojević. Ta njegov prihod se spravlja v zvezo z izjavami, ki jih je zadnje dni podal predsednik vlade Uzunović, in s predhodnimi deli, ki jih je treba izvesti glede na povratek predsednika radikalne stranke Nikole Pašića.

Aca Stanojević je po svojem prihodu odšel v predsedništvo vlade, kjer je imel sinoči sestanek z Uzunovićem. Na tem sestanku, ki sta se ga nekoliko časa udeležila tudi ministra dr. Srškić in Boža Maksimović, se je mudil Aca Stanojević dalje časa. Politični krogi pripisujejo temu sestanku Ace Stanojevića veliko važnost in ga spravlja v zvezo z akcijo, ki se vodi za pomirjenje raznih frakcij v radikalni stranki.

Pašić za politiko sporazuma?

Beograd, 24. septembra. Po vesteh, o nerazpoloženju, ki so ga vzbudile poslednje Uzunovićeve izjave pri opoziciji, je bila včeraj popoldne v radikalnem poslanskem klubu konferenca Pašićevih pristašev z Ljubo Živkovićem na čelu.

Na tej konferenci so pretresali politično situacijo, in sicer na osnovi deklaracije, ki jo je prevčerašnjim podal Uzunović preko tiska. Pašićevi radikalni so včeraj konstatirali, da je velika večina radikalnega poslanskega kluba razpoložena za politiko, ki jo namerava izvajati Pašić. Oni trde, da Pašić niti najmanj ne namerava nasprotovati sedanjemu političnemu pravcu in da je odločno za to, da se tudi nadalje izvaja politika sporazuma v vseh njenih detajlih. Vendar pa ugotavljajo, da stališča, ki ga je zastopal Uzunović v svojih izja-

Pozno v noč so se v političnih krogih razširile vesti, da bo Aca Stanojević odpotoval v Cavtat, kjer bo ostal nekaj dni na posetu pri Pašiću. Sinoči ob 8. uri je odšel Uzunović v družbi z Božo Maksimovićem, ki je bil pri njem na razgovoru celo tri ure, iz svojega kabineta in je na vprašanje novinarjev, kaj lahko pove o prihodu Ace Stanojevića, rekel, da je Aca Stanojević prišel v Beograd po svojih privatnih poslih in da pri tem ni nič političnega. Na vprašanje, ali bo šel Aca Stanojević v Cavtat, je dejal, da je tudi on vprašal Aca Stanojevića o tem, a ta mu je odgovoril, da ne ve. »Mislím, da ne bo šel,« je rekel h koncu Uzunović.

vah, ne deli večina radikalnega poslanskega kluba in smatrajo, da je v radikalnem poslanskem klubu taka situacija, da ji bodo poslednje Uzunovićeve izjave zopet en povod več za razčiščenje v stranki.

Kar se tiče položaja dr. Nikića, je treba naglasiti, da kažejo Pašićevi radikalni naklonjenost, da se vzdrži Nikić na položaju in to delajo, kakor izgleda, zato, da bi lahko pozneje preko Nikića izzvali krizo vlade, za čemer stremi Pašićeva okolica z vso silo. Poleg tega se je na tej konferenci zopet pojavilo mnenje, da je treba pozvati na odgovornost vse one, ki so bili vzrok, da so radikalni izgubili beograjsko občino. Oni smatrajo, da se ne more iti preko tega brez vsakega protesta in brez vsakršnih posledic.

vrže ostri kritiki slabo zunanjo politiko, ki je dovela do krize in do ustvaritve plemenskih mrženj. Ostri kritiki se bo podvrglo tudi uzurpiranje osebne svobode državljanov, ki je zajamčena z ustavo. Opozicija že pripravlja za to diskusijo govornike.

Tudi samostojni demokrati se pripravljajo na srdito borbo proti Uzunoviću. Le hrvatski federalisti in ljudje Ljube Jovanovića se drže precej rezervirano.

Sodi se, da bodo seje narodne skupščine burne, ker se opozicija trudi, da ovira vlado pri poslih in da jo tako spravi v krizo.

TRIFUNOVIĆ SEL MED PAŠIČEVCE.

Beograd, 24. septembra. Včeraj dopoldne sta imela kratko konferenco v ministrstvu prosvete minister Simonović in Miša Trifunović. Čeprav se je zatrjevalo, da je ta konferenca v zvezi samo z resornimi vprašanji, se v poučenih političnih krogih zagotavlja, da je šlo za zblizanje med Simonovićem in Trifunovićem, ki je zaradi nesoglasja z nekaterimi svojimi tovariši v radikalnem centru prešel k pašićevcem in pričel sondirati teren za povratek Nikole Pašića v vlado.

NESOCIALNO POJMOVANJE.

Zeneva, 24. septembra. Stjepanu Račiću je izjavil včeraj francoski delegat La Borusse, da je francoska delegacija tudi proti razširjenju emigrantskega komisariata in da bo v plenumu Lige narodov glasovala proti.

S tem je potrjena pravilnost postopanja naše delegacije, ki je proti razširjenju Liginega socialnega dela, ki ga je treba prepustiti posameznim državam.

Spor med vlado in Narodno banko.

Beograd, 24. septembra. Kakor se doznava z dobro poučene strani, je došlo do večjega konflikta med vlado in Narodno banko. O tem konfliktu se je včeraj govorilo v čajem radikalnem krogu.

Gre za to, da se narodni skupščini predloži zakonski načrt, po katerem naj bi se popolnoma izpremenili odnošaji med državo in Narodno banko. Narodna banka ima danes največje privilegije v naši državi in ima od države na razpolago okrog 7 in pol milijarde dinarjev brez obresti. Ker gospodarijo danes z Narodno banko njeni dosedanja akcionarji in imajo ti na njo zelo močan vpliv, se sedaj dela na to, da se Narodna banka iztrga izpod vpliva teh akcionarjev in da se vzpostavijo taki odnošaji med državo in Narodno banko, da bi se posli vršili na povsem drug način, kakor se je to delalo dosedaj.

RADIKALI BI HOTELI ZAKLJUČITI AFERO R. PAŠIĆA.

Beograd, 24. septembra. Včeraj je v Beogradu v vseh političnih krogih vladala popolna stagnacija. Edino običajni finančni in anketni odbor sta imela svoje seje.

Opozicija je zadnje dni kazala živahno zanimanje za delo anketnega odbora. To se pojasnjuje tako, ker obstoja pri radikalih jasna tendenca, da se afera Radeta Pašića čim prej spravi z dnevnega reda in s čim manjšimi neugodnostmi za obtoženca.

V predsedništvu vlade je bilo nekoliko konferenc, na katerih se je v glavnem razpravljalo o določitvi delovnega programa za izredno zasedanje narodne skupščine. Na tem zasedanju bi moral priti na dnevni red zakon o stanovanjih, toda v diskusiji na ministrskih konferencah se ni sklenilo nič definitivnega.

MUSSOLINI SE ZAHVALJUJE PAŠIĆU ZA ČESTITKE.

Cavtat, 24. septembra. O priliki atentata na Mussolinija je poslal Nikola Pašić italijanskemu predsedniku vlade brzojavko, v kateri mu čestita, da je srečno utekel nevarnosti. Včeraj je prejel Pašić Mussolinijev odgovor v italijanskem jeziku. Ta odgovor se glasi: Od sreča se Vam zahvaljujem na ljubeznivi čestitki, ki mi je prispela in ki mi je zelo draga.

Včeraj se je Pašić v družbi svoje rodbine vozil z motornim čolnom g. Račića in v okolici Cavtata lovil ribe. Pašić je včeraj posebno dobro izgledal in se je dopoldne vzlic hladnemu vremenu šetal po cavtatski obali.

SPORAZUM GLEDE NOVINARSKÉ UREDBE.

Beograd, 24. septembra. Sinoči je bil dosežen sporazum med lastniki listov in predsednikom Jugoslovenskega novinarskega združenja v pogledu nekaterih izprememb v uredbi o novinarjih. Uredba je končno redigirana z malenkostnimi izpremembami v primeri s prvotno obliko.

Sprejet je bil nov člen, ki govori o odgovornosti odgovornega urednika. Odgovorni urednik se more postaviti samo sporazumno med novinarji in lastnikom lista. Ako je odgovorni urednik zaradi tiskovne krivde zaprt, potem dobiva za ves čas zapora celo plačo, a pozneje, ako ga lastnik lista hoče odpustiti, ima pravice na trimesečno odpoved.

Splošna volilna pravica in diktatura.

Konservativci vseh dežel so smatrali vedno kot višek politične modrosti, če so se upirali uvedbi splošne in enake volilne pravice. Tako tudi pri nas v Sloveniji niso še čisto pozabljeni brezupni boji, ki so jih vodili naši liberalci proti uvedbi splošne in enake volilne pravice. In še danes je vse polno ljudi, ki vidijo samo hibe v splošni in enaki volilni pravici in ki nočejo videti tudi velike pridobitve, ki so zvezane s to ljudsko pravico. Ni pa splošna volilna pravica samo v korist ljudstvu, temveč predvsem konservativnosti in to je dokazal v zanimivem članku znani demokrat **Guglielmo Ferrero**.

Opozorja namreč na čuden slučaj, da cerkev v Meksiki zahteva ljudsko glasovanje o Callesovih dekretih, dočim se je ista cerkev pred tridesetimi leti tako silno upirala ljudskemu glasovanju, oziroma splošni ljudski volilni pravici.

Ferrero pravi, da to ni nikakor osamljen pojav, temveč splošen pojav iz zgodovine.

Splošna in enaka volilna pravica, ki jo je rodilo l. 1848 in ki je bila v prvih časih strah vseh konservativcev, pričinja postajati velika konservativna sila modernega sveta in stopa na mesto onih konservativnih sil, ki so jih revolucije in vojske uničile. Treba samo pogledati v države, kjer vlada splošna in enaka volilna pravica in v države, ki take pravice nimajo. V prvih se trudijo vlade najti vedno kompromis med nasprotnimi interesi in mnenji, v drugih vladajo vseskozi samo ljudje z ekstremnimi mnenji.

Dežele z enako in splošno volilno pravico so n. pr. Anglija, Francija in Nemčija, dežele brez nje Rusija, Italija, Španija, Grška in druge dežele diktatorjev. In kaj vidimo?

V Angliji je prišla na mesto delavske vlade konservativna vlada in tudi delavska vlada je kolikor ji je to sploh bilo mogoče respektirala interese konservativne stranke ravno tako, kakor sedaj skuša respektirati delavske interese konservativna vlada. To se zlasti vidi sedaj ob rudarski stavki.

V Franciji je mogel kartel levec sam vladati, dokler je svoje ideje o miru in spravi skušal uveljaviti le v odnosih z Nemčijo. Ko pa je hotel sanirati finance, je izgubil večino. Zakaj sanacija zahteva žrtve od vseh in se zato da izvesti le na podlagi kompromisa z vsemi. Prišla je zato koncentracijska vlada s Poincaréjem, toda socialisti, kot nekompromisni element, niso mogli biti v tej vladi.

In Nemčiji? Sedem let že ne dela nemška republika nič drugega ko same kompromise med monarhističnimi in demokratičnimi tradicijami, med nacionalizmom in socializmom, kapitalizmom in proletarstvom, katolicizmom in protestantizmom, med preteklostjo in bodočnostjo. Če se bo to nadaljevalo, bo vstopila Nemčija v zgodovino, ki je mogla sprijazniti ljudi s cerkvijo.

Spectator:

Farre-Luce: „La Victorie“.

Slovit francoski kritik Alfred Fabre-Luce je napisal obširno knjigo »Zmagat« z namenom, da raztrga pajčevino, ki so jo napredni razni »objektivni« zgodovinarji okoli problema krivde o izbruhu svetovne vojne. Ker je profesor Barnes avtor knjige »The Genesis of the World War«, omogočil sedaj še angleško izdajo velikega dela, in sicer s pomembnim podnaslovom: »The Limitations of Victory«, podajam v naslednjem glavne ideje velikega Francoza in pristaša Pan-Evrop.

I.

Predvsem je treba pripomniti: Fabre-Luce izhaja vedno in povsod resnico. Radi tega priznava vse prejšnje napake francoske politike. Njegova vest maršira pred patriotizmom. Knjiga »Zmagat« je razdeljena na dva dela. Prvi del se bavi z vzroki vojne ter z iz nje nastalimi problemi, drugi pa s versajsko pogodbo in njenimi posledicami za vso Evropo. Fabre-Luce je posegel za vzroki svetovne vojne vse do l. 1870. in v Bismarckovo dobo. Ko govori o zmagi, pa vpleta nove možnosti. Tako gre pomen interesantne knjige vse višje, kakor smo vajeni pri čitanju sličnih publikacij. Fabre-Luce se oslanja le na uradne dokumente državnih arhivov in odklanja drugo memoarsko literaturo, češ, da je več ali manj obrambna zadeva raznih akterjev svetovne zgodovine. Je mnenja, da svetovna tragedija ni prišla z elementarno naglico, niti da ni bila napad nepravilnih. Avtor se smehljiva besedam Lloyd George-a, ki pravi, da so narodi »pričepjali« v vojno.

Fabre-Luce se postavlja proti tezi, da je bila geneza svetovne vojne gospodarske narave. Razlogi so bili politične narave in so se nahajali v kompliciranosti razvoja. Okoli te osi se sučejo vsa dejanja in nehanja, ki so privedla nazadnje do katastrofe: Trozveza, Tripelantanta, nemški sklepi, vijugasta linija nemške politike, francoske in ruske ambicije, Alžasko-Lotaringija in Balkan, Rena in morske čizne, okcidentalizem vseslovanstvo in končno držanje Velike Britanije v usodnem momentu. Mnenje, da je bila vojna gospodarska nujnost, odklanja Fabre-Luce kot opetovano trivialnost. Nemško-angleška gospodarska borba je sicer obstajala, toda Anglija se je vedno znala pridobiti novih tržišč in ne bi bila radi enega trga riskirala vojno, ki je povzročila popolno stagnacijo celokupne trgovine.

Politika Nemčije napram Franciji v razdobju med dvema vojnema (1870 in 1914) je dolgotrajno in nerodno stremjenje za pomirjenjem, ki je zavzemalo sprčo danih okoliščin različne oblike, vseh pa izvenela v surovih ukrepih. Bismarck je želel tako pomirjenje, ki ga Fabre-Luce nikjer ne zanika. Da ta politika kljub ugodnim situacijam

Če pa pogledamo v Rusijo ali Italijo, drži brez splošne in enake volilne pravice, potem vidimo: V Rusiji je spravila manjšina posedujoče sloje v 24 urah ob vse premoženje, v Italiji pa so bile v par mesecih odpravljene vse svoboščine in uveljavljena je bila zopet absolutna monarhija iz leta 1815. Splošna volilna pravica nikdar ne bi dopustila takih ekstremov.

To ni težko razložiti. Volilno telo, ki sestoji iz mnogih milijonov mož (dostikrat tudi žen), predstavlja velikanstvo in obenem heterogeno maso, ki se je težko uda novi in ekstremni ideji. Na takih idejah imajo svoje veselje samo manjšine. Pa še nekaj! Splošna volilna pravica združuje bogatine in reveže, vernike in nevernike, inteligente in analfabete, pristaše najbolj nasprotnih si mišljenj. Da kdo pri splošnih in enakih volitvah zmagaja, mora pridobiti za sebe pristaše iz vseh teh skupin in to je mogoče le, če ustvari zdrav kompromis. Vsaka stranka predstavlja zato združitev najrazličnejših interesov, zato pa ne more voditi nobene ekstremne in radikalne politike, temveč mora gledati, da najde ravnotežje med vsemi temi interesi.

Splošna in enaka volilna pravica mora dati le kompromisne misli in vlade, ki upoštevajo vse obstoječe, če ima to količjak življenske sile.

Zato tudi ni čudno, če je cerkev v Mehiki apelirala na splošno volilno pravico, »svobodomiseln« mehiška vlada pa je to odklonila. V nobeni državi ne bo vlada splošne in enake volilne pravice strastno preganjala cerkve količjak velike manjšine, niti najmanj pa ne cerkve večine.

Zato se ni čuditi, če so revolucionarne stranke in ljudje, ki ne morejo dosti izgovoriti, sovražniki splošne in enake volilne pravice. Malo bolj težko pa je razumeti, da v nekaterih državah tudi bogati razredi postrani gledajo splošno in enako volilno pravico.

Res je sicer, da so vlade splošne volilne pravice malo počasne in le malo dostopne novim idejam in iniciativam. Toda, ali je to v resnici zlo? Glavno je za vlado, da je pametna in pravična. Kar se pa tiče iniciativnosti in impulzivnosti, je treba, da imajo to državljani, ne pa država. Samo vojna zahteva močne in odločne vlade in zato tudi navadno ob času vojne ugasne splošna volilna pravica.

Da pa se v miru dobro živi, treba upoštevati interese in mišljenje vseh ljudi in tako pustiti, da se uveljavijo vse žive sile naroda.

To pa je mogoče doseči le na podlagi splošne in enake volilne pravice, nikdar pa ne na podlagi diktature, ker ta vedno s silo zatira vsako privatno iniciativo.

Dva človeka sta si stala nasproti: Caillaux in Poincaré. Slednji je pripadal skupini »predrznih ljudi«, ki so prej omenjeno inkonzistentno francoske politike izrabili in Francoji odvedli v ogenj. Delassé je s svojo politiko, ko je dal sredozemskim zvezam protinemsko ost, pripravil vojno; Poincaré pa jo je pripravil s svojimi spletkami na Balkanu. S čisto realističnega vidika je bila taka politika polna nevarnosti. Končno je privedla do zmage, toda neizprosno je vodila k obnovi tete-tête-a med Nemčijo in Francoji; k problemu francoske sigurnosti. Pod istimi pogoji, po nepotrebnih žrtvah in sprčo temporarne vojaške nadmoči. Vprašanje pa je: Ali nam je — tako piše Fabre-Luce — ta politika osigurala zmagat? Iz l. 1914 smo profitirali od vseh doledanih zvez štiri leta krvavega vojaškega ravnotežja. S tem je ugotovljeno: 1. Da politika g. Poincaréja zmaga ni mogla zagotoviti, 2. da je antantne sile niso izvojevale in 3. da je ugodno odločitev ob sklepu povzročila ameriška kooperacija. Tekovine, ki jih je Francija dobila z zmagat, ne stoji v nikakem razmerju z žrtvami, ki jih je zahtevala Poincaréjeva politika. »Zgubili smo dva Francoza za vsakega nemškega ujetnika, in temu primerno se je za nas poglavitno problem raznarodovanja oziroma padanja števil prebivalstva.« V sled teh pomot smo ob početku vojne izgubili na severu se nahajajoče industrije, obenem pa smo bili prisiljeni, kupovati pri zaveznikih sredstva za nadaljevanje vojne. Tako je prišlo do finančne odvisnosti. Vojna je povečala finančni deficit, onesposobila je poraženega sovražnika za plačevanje odškodnine, ki bi izplačala v polni meri zadostovala za kritje francoskih inozemskih dolgov. Klica vseh iznenadenj, ki jih je vojna ob koncu pripravila francoskemu narodu, je vzklik iz uvodoma omenjene politike inkonzistentne in nesigurnosti. Francija ni zmožna dati jamstev za mir, ker ni razumela nauka o vzrokih svetovne katastrofe.

Prva knjiga konča s tezo da je drzna predvojna politika Francije uresničila to, kar je propagandisti le fingirali: »Zedinjeno Nemčijo«. O stališču avtorja napram vprašanju versajske pogodbe, o absizmu vojne in sigurnosti pa več v prihodnjem članku.

Politične vesti.

V svoji znani izjavi je dejal g. Uzunović, da je vlada stabilna in takoj o tem ovrnil debato o njeni stabilnosti. G. Uzunović je torej dosegel sijajen efekt. S katedrsko izjavo je hotel narediti konec vsem kombinacijam o vladi, ki bo njegovi sledila, dosegel pa je debato o stabilnosti svoje vlade in tako se danes o tem mnogo več govori, kakor pa se je govorilo, še predno je podal g. Uzunović svojo izjavo. In reči treba, da je to silno naravno, zakaj dokazuje o stabilnosti vlade se ne podaja z izjavami, temveč z delom. Naj g. Uzunović lepo skliče skupščino in takoj bo konec debate o vladni stabilnosti, kakor hitro bo skupščina izglasovala vladi zaupnico. Vzrok za sklicanje skupščine je več kot dovolj. Vročina je nehala, da se ne bo treba našim zakonodajalcem preveč mučiti. Med lepimi parlamentarnimi počitnicami pa so potrebe prebivalstva tako zelo narasle, da bo skupščina naravnost preplavljena z delom, samo če bo hotela delati. Zadržuje pa tudi, če bo hotela delati vlada in izpolniti še enkrat del onega svojega delovnega programa, ki ga zna vsi tako lepo obljubljati. — Zato pričakujemo, da vlada v najkrajšem času skliče skupščino in ji predloži celo vrsto dobro izdelanih zakonskih načrtov in potem ne dvomimo, da bo parlament izglasoval vladi zaupnico in da bo vsaka debata o njeni stabilnosti odveč. Stavimo 0:0, da bo naš apel v polni meri zašel.

»Dem« o Demokratični zajednici. Pod naslovom »Spaho se odmetnuo u Srbe« poroča »Dem«, da se je osnovala iz muslimanskega in demokratskega kluba Demokratiška zajednica. Ker da so v vodstvu te Demokratiške zajednice ljudje ko Voja Marinković, Voja Veljković in Milan Grol, ki da so z vsako svojo žilico Srbi, ki se danes pišejo, da je treba Bunjevacu tudi s silo posrbiti, pomeni to, da hočejo ili vsi muslimani med Srbe. Morda da Spaho sam tako ne misli, ali njegov korak se splošno tako tolmači. Samo zgodilo se bo drugače, ker muslimani v Bosni niso, kakor globokomunno dostavlja »Dem«, ovce, ampak ljudje. Če pa bi Spaho zahteval in dosegel vsaj to, da bi se imenovala nova zajednica Demokratiška Seljačka Zajednica ali pa še bolje klub Seljačke demokratije, pa ne bi mogel nihče misliti, da je šel Spaho med Srbe, temveč bi HSS kot prva pozdravila njegov korak. Škoda, da ni »Dem« že preje povedal Spahu, kako čudodelna je beseda o seljački demokratiji.

»Po sestanku v Thoiryju. Kakor smo že poročali, je francoska vlada v načelu odobrila Briandova pogajanja s Stresemannom in sklenila, da se imajo ta pogajanja nadaljevati. Sicer pa je stališče francoske vlade sledeče: Predčasna evakuacija Porenja je predvidena po Versajskem mirovnem dogovoru. Predpogoj pa je, da Nemčija vse svoje obveznosti točno izpolni. Glede izpolnjevanja Dawesovega načrta ni Nemčiji nič očitati, drugo pa je glede razorožitve. Tu mora Francija še zahtevati poročila svojih ekspertov o nekaterih neizvršenih dolžnostih in šele potem bi bila evakuacija Porenja mogoča. — Tudi evakuacija Saarske kotline je predvidena po Versajski pogodbi. Ali tudi tu je treba najprej ugotoviti, če so izpolnjeni vsi predpogoji. — Kar se tiče železnih obveznosti, je predlog simpatičen, toda njegova izvedba ni odvisna samo od Nemčije, temveč tudi od drugih svetovnih faktorjev. Iz vseh teh vzrokov tudi francoska vlada ne more nakrat dati svojega odgovora, dasi se načelno priznava za francosko-nemški dogovor.

Slab utis Stresemannovega govora v Parizu. Stresemannov govor, še bolj pa njegove izjave novinarjem v Zenevi, so naredile v Parizu zelo slab utis. Stresemannu se očitata, da je zagrešil indiskrecijo in da je hotel Brianda s svojimi izpovedbami pritisniti. Zlasti se zamerja Stresemannu njegova izjava o samoopredelitvi narodov. Stresemann je sicer kasneje povdarjal, da je s tem mislil le na Saarsko ozemlje, toda splošno se smatra, da je Stresemann s tem razgrnil avstrijsko vprašanje. Najbolj pa se povdarja to, da je Stresemannu po nemškem tolmačenju govoril tako zelo v zmislu nemških nacionalistov, da bi te potolažil in jih pridobil v parlamentu za sebe. Ta odvisnost Stresemannu od nemških nacionalistov je po francoskem mnenju najslabši znak, ker kaže, kako zelo je politika miru v Nemčiji slabotna. Zato se mnogi Francozi sprašujejo, kak zmisel ima voditi ločarsko politiko miru, če na taka politika v Nemčiji nima med narodom zaslombe in če je treba vedno prosti nemške nacionalce za sankcije!

Grki dobe zopet monarhijo. Grški politik Petralias je izjavil nekemu bukaristanskemu novinarju, da bo na Grškem v kratkem zopet vzpostavljena monarhija. Ogromna večina prebivalstva da je za monarhijo in celo med venizelisti je najmanj 85 odstotkov za monarhijo. Generalskih vlad da je vse sile, ker vse te vlade so nezmogljive za vsako delo, ker se generali samo medsebojno pobijajo. Kondilis pa ni za monarhijo, a tudi kralj Jurij ne bi hotel z njim skleniti sporazuma.

Nesoglasja v komunistični stranki. Zopet se mnogo niše na evropskih listih o težkih nesoglasjih, ki so izbruhnili v ruski komunistični stranki. Govori se, da misli Trocki sploh razbiti edinstvo stranke in se postaviti v odločno borbo s Stalinom. Ta da mu je pred kratkim ponudil mesto narodnega komisarja za trgovino, če odstoji od svojega opozicijskega stališča. Trocki pa je da je videl v tem priznanju slabosti in je da je sklenil, da se zveže z Zinovievim in Medvedevom ter da vsi trije skupno vzamejo oblast v svoje roke. Trocki bi postal predsednik vlade, Zinoviev predsednik stranke, Medvedev pa predsednik III. internacionale. Armada in mladina pa bi podpirala Trockeja, da bi dosegel svoj namen. — Seveda je treba vse te vesti sprejeti z največjo rezervo.

vo, ker sliče in še hujše vesti smo že slišali opetovano, pa so se vedno izkazale za neresnične.

Kitajska državljanska vojna. Kantonske čete so že stopile v boj s četami šangajskega generala Šanšanfanga. Kantonske čete so bile močnejše in so napredovale. Velik del province Kiangri je v njihovih rokah. V sled prodiranja kantonskih čet je položaj za zavezniške vedno bolj kritičen, ker bo polagoma ogrožen sam Šangaj. Zato ni čuda, da so pričeli Japonci in Angleži pošiljati nove bojne ladje v ogrožene kraje ob Jankcekan-gu. Japonci so poslali dve novi topovski ladji in imajo sedaj na Jangechiangu 9 topovskih ladij, 2 torpedolovca in dve križarki. — Angleška admiraliteta pa je poslala na Kitajsko iz Malte še eno križarko, dočim se križarka »Delhy« pripravlja na odhod. Bojna ladja »Hermes« za aeroplane pa je že na polu na Kitajsko. Te nove okrepitve angleškega in japonskega brodovja najjasneje govore, kako zelo so veliki uspehi kantonske armade.

Dijaški vestnik.

SVET SLUŠATELJEV LJUBLJANSKE UNIVERZE.

Z Zagrebom in Belgradom je iskal Svet ponovno vez. Radi politične razruvanosti in stanovske brezbriznosti, ki še vedno vlada na teh dveh univerzah, je bilo vsako tako povpraševanje zaman. Prepotreba državna dijaška reprezentanca se ni mogla oživiti, vstopili smo sami kot izreden član v mednarodno dijaško konfederacijo (C. J. E.), seveda bi radi nekateri gospodje v Belgradu igrali našim Svetom nekoliko jeroštvo, kar se je na naravno radi stanovske zavednosti članstva docela izjalovilo, tako v Sremskih Karlovcih kot na kongresu v Pragi.

Tako so se približale velike počitnice, v katerih je Svet razvijal živahno delovanje. Med drugim se je vdeležil po delegiranih članih dveh mednarodnih dijaških kongresov.

V Sremskih Karlovcih je koncem julija zborovala »Mednarodna konfederacija dijaških pomoči«. Ta kongres je bil sijajno obiskani, vsaj so prišli celo delegati iz ameriških in daljnih azijskih univerz. Na teh zborovanjih je sodeloval tudi delegat ljubljanskega Sveta. Poleg drugih ugodnosti je dosegel predvsem to, da se seveda v Sloveniji na Gorenjskem mednarodni dijaški satorij. Gotovo je bila borba z zavistnimi Svecarji, ki so zahtevali to institucijo v svoje kraje, precej ljuta in naporna, vsaj ni imel naš delegat s seboj niti najpotrebnejše propagandnega gradiva o klimi, lepoti in udobnosti lepe Slovenije. Naravno je to dragocena pridobitev za našo širšo in ožjo domovino!

Drugi kongres, ki se ga je vdeležil Svet po članu Slovencu tov. Schenku, se je vršil v avgustu v Pragi. Tam je zborovala »Mednarodna dijaška konfederacija« (C. I. E.). Pri tej priliki je naš delegat navezal pristranske stike z zagrebško in belgrajsko delegacijo, ki sta obljubili sodelovanje pri osnovanju državne dijaške reprezentance. Z Bolgari, Čehoslovaki in Poljaki se je osnovala prelozista slovanska unija, ki ima zaenkrat interesno zvezo z latinsko unijo, katero tvorijo Francija, Belgija, Luksenburška, Italija, in Romunija. Ta slovan - latinska unija je uspeša z zahtevu, da bodi četrti uzaalni jezik slovanski, če se je že predhodno dovolilo Nemcem, da se bo smela uporabljati tudi nemščina. Gotovo je ta stvar slovansko-latinske unije samo rezultat politične prebrisnosti slovanskih delegatov, kajli s tem smo si v družbi številnih Latincev pridobili precej ugleda.

Jasno je, da ne bo nihče iskal v tej zvezi kakega solzavega idealiziranja ali podobne čustvene navlake. V takih slučajih, kjer odločajo bežni trenutki in okretneost posameznikov, je poznati le samega sebe in izrabiti udarno moč v najizdatnejši meri. Naravno je, da se bo pri prvi priliki sprožilo vprašanje narodnih manjšin. Če se to ni zgodilo že letos v Pragi, je to le taktična uvidenost naših delegatov, ker ne kaže začeti takoj loputati z vrati, ko si še dodobra nismo ogledali vseh hišnih vogalov. Za to latinsko ljubezen se pa zopet ni preveč ogrevati, kajli C. I. E. je le »Društvo narodov« v miniaturni; vsi pa vemo, da je na tehničnu »D. n. e. pala nova utež - Nemčija. In ta bo začela težiti tudi v tej dijaški konfederaciji, kjer bomo ravno Slovani med latinskimi in germano-mažarskim blokom kaj mikavna vaba, tako za sirensko vabljive Francoze kot za hladno računajoče Angleže. Jeziček na tej politični tehnični bomo sigurno Slovani; upam, da se ne bomo pustili okrcati po rokah, če ga bomo ravnali nam v prid.

Leta 1927 se bo vršil v Rimu prihodnji kongres dij. konf. Tu bo pa treba spraviti vse razpoložljive moči na naše okope; tudi se ne bomo smeli zadovoljiti, da pošlje ljubli. Svet enega samega delegata. Morda se bo našlo v Belgradu malo več zanimanja in razumevanja tudi za nas.

Prilicno se mi je zdelo koristno opozoriti javnost na naš Svet. Gotovo se bo še malo, o izgleh za njegovo bodočnost. Javno je, da Svet na bo ostal pri tako izboljšani organizaciji. Predvsem je nujno potrebno, da se vsaj začasno članstvo sedanjih razširi na primerno število; potrebno pa bo tudi priprave stare članove v okrilju Sveta Sveta, ki držati bodo kot organizatorji izurjeni in mednarodno političnega življenja večji delavci mnogo koristili. Je pa vseeno, ali se jih bo nazivalo starešine ali doslužni člani ali kakorkoli.

H koncu bi pa pritaknil še otroško verovanje domislica, da naj bi se Svet razgrudil v rodovitno plast Slovenske zemlje ter bi od treh najmlajši brat odšel za vse usod iskat. (Po Zupančiču.)

(Konec.)

Kakor je delala že Vaša stara mati. bilo je pravilno.

Kuhala ie svojo kavo samo s

Pravim Franckovim kavnim pridatkom.

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridaček
k zrnati in žitni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

Dnevne vesti.

VLADNI LIST O NAŠI UPRAVI.

Radičev »Dome« piše:
»Vsa državna agrarna posestva so deficitna, ker njihov upravitelj na njih ne samo razkošno živi, temveč si zaračunajo sebi še naravnost milijonske osebne plače in za osebne stroške v gotovem denarju.

Slično je v državnih tovarnah. Tako na primer ne daje država tovarna preproga v Sarajevu, čeprav izdeluje preproge, ki ne zastajajo za najfinjšimi perzijskimi, nobena dobička, ker prevzemajo uradniki izdelano blago od tovarne pri velikem popustu navidezno za sebe in ga potem z dobičkom naprej prodajajo, tako da pobirajo oni profit, država pa izgubo.

Sladkor je pri nas drag, državne sladkorne tovarne so deficitne, zato pa prejemajo člani uprave državne sladkorne tovarne v Čukarici tudi po 150.000 Din letne taničije, ki je v nobenem oziru ne zasluži.

Tako »Dome«, glasilu, ki je že nad leto dni v vladi.

Mi samo občudujemo »Dome«, da misli za popolnoma zadostno, če v zvezi s temi govornimi konstatacijami govori o ofenzivi svoje stranke proti korupciji.

Mi, ki smo manj skromni, mislimo, da bi moral vladni list poročati samo o tem, kako so se napake odpravile ali vsaj kako se bodo, ne pa da govori o nekakšni ofenzivi proti korupciji, kakor kakšna opozicijska stranka.

Za načelnika oddelka za poljedelski pouk je postavljen dr. J. Petek.

Za podpiranje domačega tiska. Iz Beograda poročajo: Zastopniki lastnikov časopisov itd., in sicer v imenu »Jugoslovenske Stamped« Joso Lakatoš, v imenu »Tipografije« dr. Milivoj Dežman, v imenu »Vremena« Nenad Gjorgjević in v imenu »Politike« Joca Tanović so obiskali predvčerajšnjim ministra trgovine in industrije ter ga prosili, da naj zniža carino za uvoz papirja za časopise, barve in olje za mazanje rotacij, strojev na minimum. Minister je odgovoril, da se bo za te predloge zavzel, kolikor je v njegovi moči, ker papirnica v Vevčah, kot je znano, ne more kriti vseh potreb.

Dopusti za udeležence profsorskega kongresa v Novem Sadu. Minister prosvete je odobril da se da vsem srednješolskim profesorjem, ki se žele udeležiti profsorskega kongresa, vršnega se dne 26. in 27. t. m. v Novem Sadu dopust. Dopust traja od 20. septembra do 2. oktobra.

Podpora kmetovalcem in obrtnikom. V ministru poljoprivrede in voda zbirajo podatke za podelitev podpor siromskim kmetom in obrtnikom iz čistega dobička sedanega kola državne razredne loterije. Podpore se razdelje koncem meseca novembra.

VI. izlet Umetnostno - zgodovinskega društva se vrši ob lepem vremenu v nedeljo dne 26. t. m. pod vodstvom monsignora V. Šteške. Sestanek ob 6. na glavnem kolodvoru, cilj vožnje Mokronog. Ogled Zalostne gore (Jelovškove freske, Metzingerjeve slike), St. Ruperta (znamenita gotika cerkev iz l. 1482-1497, Wolfova slika itd.) in Vesele gore (Metzingerjeve in Wergantove slike, Tuškovske freske). Obed v Mokronogu; vrnitev v Ljubljano z večernim vlakom.

Angleški in ameriški turisti v Dalmaciji. Te dni je prispel v Split veliki prekorski parnik »Uruguay«, na čigar krovu se nahajalo 240 angleških in ameriških turistov. Izletniki bodo prepotovali z nekim majhnim parnikom vso našo obalo.

Poziv francoskim stipendistom. Rektor ljubljanske univerze pozivlja akademike, ki so dobili stipendije francoske vlade, da naj se danes ponovno zglase na rektoratu.

Lovski kongres v Splitu. Prihodnji mesec se vrši v Splitu kongres lovcev iz vse države. Predpriprave so v teku. Po kongresu priredijo udeleženci v splitski okolici velik skupen lov.

Darovi za poplavlence. »Rdeči križ« je zbral doslej za poplavlence 6.707.836 Din prostovoljnih darov. Razen tega ima »Rdeči križ« v svoji glavni blagajni še okrog 400 tisoč dinarjev nerazdeljenih prispevkov.

Državlani SHS, ki so posestniki hiš v Nemški Avstriji se pozivajo, da nemudoma ali pa vsaj do 15. oktobra 1926 naznanijo Pokrajinski zvezi društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani, Salendrova ulica 6 svoje naslove in pa kje in kakšne hiše imajo v Nemški Avstriji. »Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo« je ukrenila vse potrebno po svojih zvezah na Dunaju, da se ustanovi varstvena zveza (Schutzverband) za jugoslovenske državljane, ki so lastniki hiš v Nemški Avstriji. Ta varstvena zveza, pri kateri bodo sodelovali prvi strokovnjaki, ima namen rešiti kar je mogoče pri hišah jugoslovanskih državljanov pod avstr. stan. varstvom in njega odredbam. V jasno korist vseh prizadetih je torej, ta takoj naznanijo Pokrajinski zvezi društev hišnih posestnikov za Slovenijo svoje naslove in se izjavijo, da pristopijo k omenjeni organizaciji, ki bo imela sedež na Dunaju. V Nemčiji imajo svoje »Schutzverbande« že daljši čas inozemski hišni lastniki.

Začetek šolskega leta na Gremialni trgovski šoli v Ljubljani se vrši dne 4. oktobra t. l. ob 2. uri popoldne. Vsi vajenci in vajenke naj se zglasijo točno ob določenem uri na Ledinu. Pouk se bo vršil v ponedeljkih in torkih popoldne. Podrobnosti so razvidne na šolski deski v veži šole na Ledinu.

Dijaške knjižice. Prosvetno ministrstvo je odredilo, da morajo izdati šolska vodstva meščanskim in dvorazrednim trgovskim šol svojim učencem dijaške knjižice, kakor so predpisane za dijaške srednjih šol. Odlok je izdan v interesu pouka in v svrhu, da bodo stariši učencev o učnih uspehih in obnašanju svojih otrok bolje informirani.

Iz diplomatske službe. Dosedanji konzul v Newyorku Dragomir Stanojević je imenovan za tajnika v zunanjem ministru.

Ukinitve skavtskih organizacij v šolah. Prosvetni minister je podpisal odlok, v katerem začasno prepoveduje vsako delovanje skavtskih in planinskih organizacij v šolah. Povod tej prepovedi je znani spor, ki je nastal med skavtskimi organizacijami, ki so se razcepile na dva tabora. Ta odlok bo trajal dokler ne pride zopet do enotne organizacije skavtskih in planinskih organizacij.

Dve novi tovarni. Kot poročajo informirani krogi iz Beograda, se ustanavlja konsorcij, ki boče zgraditi v Šibeniku tovarno za cement. Tovarna bi predelavala v cement bavksit, ki ni vporabljalv za proizvodnjo aluminija in ki se nahaja v velikih množinah v Dalmaciji. Razven tega namerava zgraditi konsorcij v ali pri Šibeniku tovarno za aluminij. Tovarna bi predelavala oni bavksit, ki se eksportira sedaj kot surovina v Anglijo, na Nizozemsko itd.

Letalski dan v Zagrebu. V nedeljo popoldne se priredi v Zagrebu letalski dan z bogatim sporedom. Produkcije se vrše na travniku grofa Kulmerja. Prireditve se udeležijo civilni in vojaški letalci. Najpreje bodo manevrirala vojaška letala, nato slede produkcije civilnih. Na enem od civilnih letal bo pritrjen trapez in lestev iz vrvi, na katerih bo eden od letalcev telovadil. Proizvajali se bodo tudi skoki iz aeroplanov s padali. Eden od letalcev bo skočil iz višine 2000 metrov. Po končanih produkcijah se bo udeležil vsaki stoti gledalec na podlagi vstopnice lahko brezplačno kratkega poleta. Vstopnica za sedež stane 20, vstopnica za stojšče pa 10 Din.

Premog za železničarje. Prometno ministstvo je dovolilo vsem železniškim službenikom, da si nabavijo premog za zimo iz najbližjega železniškega skladišča. Premog se jim bo daljal po nabavni ceni plus 10 odstotkov za administracijske stroške.

Izlet dunajskih tehnikov v Jugoslavijo. Preko Maribora je prispelo v našo državo 40 slušateljev dunajske tehnične visoke šole. Včeraj so prispeli v Zagreb, danes zvečer se odpeljejo preko Sušaka v Split in Dubrovnik.

Zanimanje inozemstva za naš tobak. Ministrski svet je, kot znano, ponudbo družbe »Compagnie Générale du Tabac« glede sklenitve pogodbe, glasom katere naj bi se odstopil naš odvisni tobačni pridelek družbi v svrhu prodaje v inozemstvu, odklonil. Dobro informirani krogi zatrjujejo, da skuša dobiti družba sedaj posredovanje eksporta našega tobaka v svoje roke. Razven tega se je ponudil neki egiptovski trgovec, da bi prevzel prodajo našega tobaka za Egipt, Sirijo in Palestino. Očividno so inozemci prepričani, da bi se dalo napraviti iz našega tobaka kaj boljšega kot pa proizvajajo naše tobačne tovarne.

Nogometna tekma med novinarji in zdravniki v Beogradu. Danes se vrši v Beogradu interesantna nogometna tekma med novinarji in zdravniki za prvenstvo Beograda.

Nezaposlenost inteligence v današnji Madjarski. Vsedl inflacije in kasnejšega sanacijskega načrta madjarske vlade, je bilo odpuščeno veliko število uradnikov iz državne službe in privatnih podjetij. Po zadnji statistiki je samo v Budimpešti okrog 20.000 dnevnih delavcev nezaposlenih. Vsi žive v skrajni bedi. Vsedl bližajoče se zime, je sklenila budimpeštanska občina, da zaposli okrog 1000 nezaposlenih uradnikov v statističnem oddelku. Tudi vlada se je zganila, tako da bodo dobivali nezaposleni uradniki mesečno podporo v znesku 1 milijona madjarskih kron, t. j. približno 600 dinarjev mesečno.

Nezaposlenost v Poljski pada. Iz Varšave poročajo službeno, da nezaposlenost na Poljskem rapidno pada. V tednu od 28. avgusta do 4. septembra je padlo število nezaposlenih za okrog 10.000.

Šola za voditelje brezalkoholnih gostiln v Zürichu (Švica) je na prošnjo »Brezalkoholne Produkcije« rezervirala 4 mesta za udeležence iz naše države. V postev pridejo v kuhinjo, navadnem gospodinjstvu iztežbane, zadostno izobražene osebe, ki bi bile eventualno pripravljene po absolviranju te enoletne šole sodelovati pri organizaciji brezalkoholnih gostiln v Jugoslaviji. Reflektantije za ta mesta naj se javijo po dopisnici »Brezalkoholne Produkcije« v Ljubljani, Poljski nasip 10.

Živinska kužna bolezen se je razširila na ljudi. Kakor poročajo iz Osijeka, se je pojavila tamkaj neka živinska kužna bolezen, ki se je začela polagoma širiti na ljudi. Veterinarski odsek mestne občine je podvzel vse mogoče mere, da se širjenje te kužne bolezni omeji.

Katastrofa v Floridi. Število žrtev katastrofalnega orkana v Floridi znaša po uradnih podatkih: V Miami 500 mrtvih, 700 do 800 poškodovanih, 28.000 oseb je brez strehe; v Hollywoodu 250 mrtvih, 1000 poškodovanih, 10.000 ljudi brez strehe; v Corail-Cablesu 100 mrtvih; v Miami - Beachu 100 mrtvih; v Hialehu 17 mrtvih; v Moorehaven in Levisonu 140 mrtvih; v Lauderdaleu 20 mrtvih; v Mucklanu 20 mrtvih; v Danli 10 mrtvih; v Sebringu 51 mrtvih; v Keywestu 18 mrtvih; v Hallendalu 2 mrtva. Razen tega je porušeni več indijanskih vasi, v katerih je poginilo 60 Indijancev. V vsej državi je uveden preki sod. Več plenilcev je bilo že ustreljenih. Ker je razdrta v nekaterih mestih vsa kanalizacija in pokvarjena vsa voda, je nevarnost, da izbruhnejo kužne bolezni.

Dva katastrofalna ciklona. Iz Tokija poročajo, da je divjal te dni na otoku Osimu strahovit ciklon, ki je popolnoma opustošil več mest. Število človeških žrtev še ni znano. Nad 200 hiš je popolnoma, 720, deloma porušeni, 71 pa jih je uničil požar. Ne desit manj katastrofalni ciklon je opustošil mesto Sioux City, 500 rodbin je brez strehe. Vse mesto je pod vodo. Štiri osebe so utonile.

Napad na avtomobil v Dalmaciji. Na cesti med Dubrovnikom in Metkovićem je bil izvršen te dni drzen roparski napad na avtomobil, v katerem so se vozili trgovci Damić, Marković in Nikolec. 20 kilometrov pred Metkovićem je počila na enem od koles avtomobila nenadoma pnevmatika. Ko je šofer avtomobil ustavil, se je začel iz gozda klicati »Stojte! Potniki so pozvali šoferja, da je odvrzel kljub počeni pnevmatiki z največjo brzino dalje. Tedaj pa je stopil iz gozda obrcen lopov, ki je oddal za drvečim avtomobilom več strelav. Zadel ni nikogar. V vsi Vidonja so iskali avtomobilisti pomoči. Popravili so defekt ter prijavili zadevo orožnikom. Kljub temu, da so se odpeljali orožniki in detektivni nemudoma na označeno jim mesto, niso našli nikogar več. Zanimivo je, da je počila pnevmatika vsled tega, ker je motresel ropar na cesto žrebilo. Orožniki lopova še vedno zamaš iščejo.

Razprava proti Kralju, dr. Jovi Mrvošu in drugom. Včeraj je pričela pred sodnim stolom v Zagrebu glavna obravnava v znani falzifikatorski - kokainski aferi. Obtoženi so: Josip Kralj, Josip Kasun, Ivan Mihelić, dr. Jovo Mrvoš, Dimitrije Totalović, Božo Stilić, Jovo Vučković in Anton Alar. Kralj, ki je v predpripravi ostale soobtožence, osobito dr. Mrvoša, obremenil, jih skuša sedaj razbremeniti.

Krvavi spopadi med brezposelnimi in policijo v Bratislavi. V torek je prišlo v Bratislavi do krvavih spopadov med brezposelnimi in policijo. Okrog 5. popoldne je skušala udreti tisočglava množica brezposelnih pred mestno hišo. Policija jih je zavrnila. Vsedl tega so jeli brezposelni metati nanjo kamenje. Zato so stopili v akcijo pendreki. Ker to ni zaleglo, so potegnili policijski stražniki sablje. Ker se množica kljub temu ni hotela umakniti, so jeli policijski stražniki streljati v zrak, ko je bil pa končno eden od policajev težko ranjen z nožem, je oddala policija več ostrih strelav, pri čemur sta bila dva demonstranta ubita, pet pa težko poškodovanih. Mnogo oseb je bilo aretiranih. Nemiri so trajali do 11. zvečer. Policijski predsednik je prepovedal radi izgredivo vsako zborovanje pod milim nebom in vsako puščeno manifestacijo, kljub temu so se izgredivi v sredo pred mestno hišo ponovili. Policija pa je demonstrante v kratkem času razgnala z gumijevkami.

Krvava revolta v holandski garniziji. Iz Amsterdama poročajo: Te dni je prišlo v garniziji Assem med rezervisti 42. pešpolka do krvave revolte. Rezervisti so razbili skoraj vse pohištvo v vojašnici. Tako ekscedentni kot straža so streljali. En podoficir je bil ubit, več prostakov pa ranjenih.

Tečaj »Brezalkoholne Produkcije« v Celju se je moral radi tehničnih ovir preložiti na nedeljo dne 10. oktobra t. l.

Italijanski Landru. Aretacija množstvenega morilca, glasovitega briganta Grappa in Ferrandini, ki je umoril pred par dnevi, kot smo poročali v Pesticci celo rodbino, je vzbudila v južni Italiji veliko senzacijo. Takorekoč od ure do ure prihajajo na dan novi zločini. Po aretaciji med eskorto, je prosil Grappa enega od orožnikov, da naj mu posodi revolver, češ, da hoče izvršiti samomor. Pristavil je, da se je nameraval že davno ustreliti, ker ga preganjajo ponoči duhovi njegovih žrtev. Dejal je, da se mu prikazuje posamezno, po dva, trije ali pa tudi vseh 41 občanem. Zdi se, da ima Grappa na vesti res 41 umorov, dasi je vprašanje, če mu gre popolna vera, kajti lopov ima tako razkrojene živce, da njegova okolica tupatam dvomi, da bi bil pri zdravi pameti.

Slovensko planinsko društvo naznanja, da ostanejo do nadaljnjega otvorne in oskrbovane sledeče kočice: Erjavčeva koča, Spodnja koča na Golici, Kadilnikova koča vrh

Golice, Krekova koča na Ratitovcu in Aljažev dom. Slednji se zatvori 27. septembra. Koča na Kamniškem sedlu samo ob sobotah in nedeljah ob lepem vremenu. V zimski sobi Cojzove kočice se bo peč popravila; drv je dovolj. Celo leto so odprte in oskrbovane: Koča v Kamniški Bistrici, koča na Veliki Planini, Dom na Krvavcu, Valvazorjeva koča ter hotela Sv. Janez in Zlatorog.

Tečaj o brezalkoholnem gospodarstvu. Interesente za tečaj prosimo, da nam nemudoma sporoče svoje želje oz. predloge! V zadnjem hipu ni mogoče prosilcem ustreči. Tehnično neizvedljivo je, da bi se tečaj vršil samo ob nedeljah, zato prosimo: organizirajte tečaj tudi druge dni. Prijave sprejema »Brezalkoholna Produkcija«, Ljubljana, Poljski nasip 10.

Otvoritev kavarne. V hiši g. L. Fürsagerja v Radovljici se otvori v soboto dne 25. t. m. popolnoma novo urejena kavnarna. Lokal je okusno opremljen. Ugodno za domače občinstvo, planince in okoličane. Za cenjen obisk se priporoča Ivan Glivar, kavnar.

Brez dela ni uspehov. Tudi zdravje si moraš zaslužiti. Da ti pa skrb za zdravje ne bo le težko delo, temveč zabava, skrbijo tečaj švedske gimnastike T. K. D. »Atene«.

Ljubljana.

Ljubljanski gledališki abonma. Priglasit za abonma za sezono 1926-27 se še vedno sprejemajo in sicer v pisarni gledališke uprave, vhod v Gradišču, dnevno od 9. do 12. in od 3. do 5. popoldne.

Vidovičev klub v Ljubljani sporoča vsem članom interesentom, da otvori nov učni tečaj v petek 24. t. m. ob 7. uri zvečer v šoli na Ledinu. Tečaj na katerem poučujejo sami srednješolski profesorji in je pod vodstvom g. ravnatelja Jerana, je namenjen predvsem članom Vidovičeve dopisne šole. V kolikor bo prostora, pa tudi za druge članke kluba. Prijave v tečaj in informacije daje do petka popoldne klubov tajnik g. Vladimir Kravos, Ljubljana, Narodni dom. Za pismene informacije je priložiti znamko.

Pozor lovec in strelci! V sredo dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer se vrši v steklenem salonu glavnega kolodvora v Ljubljani ustanovni občni zbor »Strelske družine v Ljubljani«. Strelske družine imajo namen z vzgojo spretnih in sposobnih strelcev ojačati državno brambo. Je to močna organizacija predvojne Srbije, ki je mnogo pripomogla k slavni zmagan srbskega orožja. Na mestu je, da ona tudi pri nas požene svoje koronine globoko v narod in sree vseh, ki ljubijo to državo. Ker je dobre strelce v prvi vrsti iskati v lovskih krogih, je le naravno, da strelsko organizacijo naslonimo na »Slovensko lovsko društvo« in njene podružnice. Zato vabimo vse lovec in strelce brez razlike narodnosti in politične opredeljenosti, da pristopijo k »Strelski družini«! — Dr. Ivan Lovrenčič, predsednik »Slovenskega lovškega društva«.

Maribor.

Minister za poljedelstvo Ivan Pucelj, ki se je v soboto mudil v Mariboru, je pristojstvoval tudi skupščini Društva kmetijskih strokovnjakov, ki se je vršila v vinarski in sadjarski šoli. Zbor je vodil ravnatelj zavoda g. Zmave. Skupščina se je udeležilo veliko število mož-strokovnjakov. Program je obsegal važne referate ter razna stanovska vprašanja in društvene zadeve. Izvoljen je bil nov odbor, kateremu predseduje kmetijski referent vel. županstva inž. Zidanšek.

Mariborski gledališki abonma. Rok za prijave se podaljša do nedelje 26. septembra. V interesu občinstva naprošamo, da se sleherni abonira čimprej, najkasneje pa do 26. t. m., ker bo pozneje abonma podražen.

Kratke vesti.

Nemški generalni konzulat bo v kratkem otvorjen v Marseilleu.

Angleški kralj je podpisal dekret, s katerim se podaljšuje veljavnost izjemnih odredb za en mesec.

Stresemann bo podal prihodnji teden parlamentarnemu zunanjemu odboru svoje poročilo o Zvezi narodov in o pogajanjih z Briandom.

DOPIS.

Iz Tržiča: Na obrtno-nadaljevalni šoli v Tržiču prične redni pouk za šolsko leto 1926-27 v nedeljo, dne 3. oktobra t. l. ob 9. uri popoldne. Vpisovanje vajencev bo v ponedeljek dne 27. septembra v pisarni ravnateljstva meščanske šole od 4. do 8. zvečer. Vajenci naj prinese s seboj zadnje šolsko izpričevalo, delavsko knjižico in vpisnino 30 Din za celo leto. Kot učna dneva sta določena nedelja od 9. do 13. in ponedeljek od 3. do 9. zvečer. Strokovno risanje se bo tudi letos poučevalo v štirih oddelkih, to je: krojače in šivilje, za čevljarje, za kovinarje in mizarje ter splošno risanje. Za risanje se oglašajo lahko tudi pomočniki, ki plačajo za celo leto 50 Din in dobe vse potrebščine v šoli. Zanimanje za te strokovne tečaje risanja je veliko, zato pozivlja podpisani vse, da se pravočasno zglase, dokler je še kaj pro-

stora. Da odtegne vajece pogubnim vplivom ulice, je sklenil odbor uvesti za to šolsko leto na predlog g. Primožiča relativno obvezno petje za vse one vajece in vajecke, ki imajo posluh. S tem se hoče doseči, da morajo vajece sami o slovesnih prilikah nastopiti z ubranim petjem, da spoznajo slovenske pesmi in da si pridobijo vsaj malo srčne kulture. Istočasno z vpisovanjem bo tudi preizkušnja posluha. — Vodstvo obrtno-nadaljevalne šole.

Primorsko.

List za slovensko dečo v Italiji. Z razpustitvijo Zveze slovenskih učiteljskih društev v Italiji je prenehal tudi izhajati mladinski mesečnik »Novi Rod«. Odkar je bil s silo odpravljen tudi pouk slovensčine v dodatnih urah na vseh ljudskih šolah, sta imela tržaški dnevnik »Edinost« in tednik »Novice« redno dvotedensko prilogo »Za našo dečo«, ki je bila namenjena pouku slovenske deče pri domačem ognjišču. Z znanimi ekonomskimi ukrepi italijanske vlade je bil obseg listov omejen in prepovedana vsaka priloga listom, razen tehniških. Tako je prenehala tudi priloga »Za našo dečo«. Sedaj bo začel izhajati poseben list za našo dečo, ki bo nadomestoval tako prilogo kakor »Novi Rod«. Za hrvaško dečo izhaja že kot samostojna publikacija »Mali Istranin«, ki je prej izhajal kot dvotedenska priloga »Istarske Riječi«.

Nova srednja šola v Idriji. Ravno kar se vršijo zadnji zrelostni izpiti na realki v Idriji. Realke same ni več, ker je z Gentiljevo šolsko reformo ukinjena. Sedaj je občinski komisar razglasil, da se bo s prihodnjim šolskim letom otvorila nižja srednja šola in sicer najnižje vrste, namreč takozvana komplementarna (dopolnjevalna) šola, in še ta seveda z italijanskim učnim jezikom. Slovensčina bo morda pripuščena kot tuj jezik.

Prepovedani slovenski napisi. Na Opčinah se je vršila preteklo nedeljo cerkvena slavnost, kateri je prisostvoval tudi tržaški škof Mons. Fogar. Da bi bila slavnost tem veličastnejša, so se Opčinam priključile sosedne vasi. Tako so na Konkonalju postavili škofu

krasen slavolok, ki je nosil dva slovenska napisa »Slava Tebi« (namreč Bogu) in »Konkonalj svojemu vladiki«. Karabinerski brigadir pa je zahteval, da sta se morala napisa odstraniti in sicer »iz ozirov javne varnosti«. — Na zelo slabih nogah mora biti javna varnost v Italiji, ako jo ogroža že nedolžen slovenski napis v popolnoma slovenski vasi. — Radi popolnosti naj omenimo, da so bili še ob slabi priliki pred kratkim takisto v tržaški okolici, v Sv. Križu na Preseku, slovenski napisi dovoljeni in da javni mir in varnost nista pri tem nič trpela.

Sport.

Dirka okolu Champagne. Ta klasična dirka na 300 km s startom in ciljem v Reimsu, kjer se je zbralo okolu 50.000 gledalcev, se je vršila ob obilni udeležbi najboljših francoskih in belgijskih vozačev, ki se jim je pridružil še Luksemburčan Frantz. Tempo je bil takoj ob pričetku silno hiter. Skupino 15 vozačev, ki se je od drugih konkurentov ločila in nekaj časa vodila, je prodrli Frantz s še nekaterimi tovariši, toda drugi so jih kmalu zopet dohiteli. Na pol poti v Epanay je bil Belgijec Delbecque že med prvimi in na neki hudi strmini blizu Urcyja je Delbecque svojim tekmecem ušel in dosegel cilj skoraj 12 minut pred drugim v 10:23:35, kar odgovarja povprečni hitrosti 29 km na uro. To je naravnost izborni uspeh v tem težkem terenu. Drugi je prišel na cilj Frantz, ki se je, kakor znano, tudi v dirki okolu Francije plasiral kot drugi ter prehitel Francoza Selliera in Benoista. Cilj je pasiralo 48 dirkačev.

Benkelajerjeva nagrada. Povodom svetovnih kolesarskih mojstrovstev l. 1922 je bila ustanovljena častna nagrada kot Benkelajerjevo darilo v spomin na slavnega belgijskega vozača. Leta 1931. bo pripadlo to darilo oni državi, ki bo dosegla pri svetovnih mojstrovstvih od l. 1922. do 1931. največ točk. Ocena se izvrši v finalu vsakega svetovnega mojstva s 5 točkami za prvo mesto, tremi za drugo in z eno točko za tretje mesto. — Vpoštevanje podatke letošnjih svetovnih moj-

strovstev je stanje sedaj sledeče: Francija 58 točk, Holandska 41, Švica 25, Belgija 21, Anglija 16, Italija 15, Avstralija 3 in Nemčija 1 točko.

Osborne poražen. Veliko presenečenje je prineslo v Brooklyn izvojevanje mojstrovstva v petoboju. Malo znani Th. W. Drews od new-yorškega Sp. C. je zmagal v kopju s 59.49 m, v teku na 200 m s 24.2 sek. in v disku z 38.86 m. V teku na 1500 m je bil Drews drugi za Woostroffom, ki je rabil 4:59.7, v skoku na daljavo je zmagal Gourdin s 7.16 m. Prvi je bil Drews, drugi Woostroff, tretji Osborne, četrti Coutris (branilec naslova).

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA.

dne 23. septembra 1926.

Vrednote: Kranjsko deželno posojilo iz leta 1888., den. 24, bl. 24, zaklj. 24; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana, den. 320, bl. 320, zaklj. 320. — Blago: Hrastovi plohi, neobrobjeni, 70, 90, 100, 120, 130 mm, fco nakl. postaja, 2 vag., den. 800, bl. 800, zaklj. 800.

BORZE.

Zagreb, dne 23. septembra. Devize: New-york ček 56.425—56.625, Švica izplačilo 1092.75—1095.75, ček isto, Pariz izplačilo 156 do 158, London izplačilo 274.4—275.2, ček isto, Praga izplačilo 167.35—168.15, Dunaj izplačilo 796.5—799.5, ček isto, Amsterdam izplačilo 2267.6—2273.6, Berlin izplačilo 1348.5—1351.5, Barcelona 848—852, Italija izplačilo 206.56—208.56.

Curih, dne 23. septembra. Beograd 9.145, Newyork 517.50, Pariz 14.45, London 25.125, Milan 19.025, Berlin 123.25, Praga 15.33, Dunaj 73.025, Budimpešta 0.007250, Sofija 3.7425, Bukarešta 2.78.

× Klavnica v Subotici. V Subotici se ima zgraditi velika klavnica in tržnica. Pogoji za eventualni zakup klavnice in tržnice so interesentom na vpogled pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

To in ono.

Razburljiva scena v Berlinu.

Te dni se je odigral v Berlinu dogodek, kakršnih beleži tamkajšnja kriminalna kronika malo. 22-letni mizarški pomočnik Artur Sachse je pobesnel, ustrelil na cesti tri ljudi, nato pa pognal še samemu sebi kroglo v sence.

Sachse je imel dalje časa ljubavno razmerje z 20-letno Meto Hinz. Stariši dekle so se temu protivili. Ko je prišel usodepolnega večera neljubi snubec zopet v njihovo stanovanje, se je razvil med njimi in Sachsom prepir, ki je končal s tem, da so pokazali deklini stariši Sachsu vrata. Nato je krenil hudo užaljeni fant s svojim dekletom v gostilno. V njuni družbi se je nahajala tudi prijateljica Hinzove Erna Grabow in njen ženin. Ko so se vračali okrog ene ponoči proti domu, je potegnil Sachse nenadoma iz žepa samokres ter jel groziti svoji nevesti, da jo ustrelji. Nenadoma je takorekoč pobesnel. Predno so mu mogli pasanti izvit iz rok samokres, je oddal na svojo nevesto več strelcev, ter jo težko poškodoval. Tudi njena prijateljica je dobila strel v trebuh ter se je zgrudila nezavestna na zemljo. Neki trgovec, ki se je hotel vreči in pobesnelo živino, je dobil strel v desno stran prsi. Na njegove klice so prihiteli na lice mesta številni pasanti, toda Sachse je pomeril tudi nanje. V paničnem strahu je zbežala množica na vse strani. Ljudje so iskali zavetišča po bližnjih vežah. V par trenutkih je prihitela policija. Medtem je splezal Sachse na dimnik v bližini se nahajajočega parnega stroja, odkoder je streljal na vsakogar, ki je prišel v bližino, vendar pa ni nikogar več zadel. Policija ga je pozvala, da naj se poda. Ker je odgovoril na ta poziv zopet s strelji, je oddala tudi policija nanj par strelcev. V desno roko zadet, je obrnil Sachse samokres proti sebi ter si pognal kroglo v sence. Težko poškodovan je telebnil na zemljo. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa umrl, še predno je prišel zdravnik.

Audyard Kipling:

Knjiga o džungli.

Celo majhen deček je bil pri tem lahko koristen, Toomai pa je bil koristen za tri druge. Dobil je bakljo, jo vihtel po zraku in kričal na vse grlo. Ampak v resnici imenitna zabava se je pričela, ko so jeli jemati slone ven in je bila kedah, to je staja, na moč podobna sliki sodnjega dne, ter so si ljudje morali dajati znamenja, ker ni bilo mogoče slišati niti besedice. Tedaj je mali Toomai splezal na vrh enega majajočih se stajnih kolov; od solnca pobeljeni rjavi lasje so mu vihrali okoli rame, da je bil ob luči bakelj videti kakor škrtar: kakor hitro pa se je hrušč in trušč malo polegel, si slišal njegov tanki glas, ko je izpodbujal Kala Naga, da je prepov trombanje in treskanje, pokanje vrvi in ječanje povezanih slonov. »Ma! ma! Kala Nag! (Naprej, naprej, črna kača!) Dant do! (Daj mi z oklom!) Somalo, somalo! (Previdno, previdno!) Maro! Mar! (Udari ga, udari!) Pazi na kol! Arre! Arre! Aai, Jai! Kya-ah!« Tako je kričal na vse grlo, med tem pa se je silni boj med Kala Nagom in divjim slonom majal po keddi sem pa tja; stari lovci na slone so si brisali pot z oči in so našli še toliko časa, da so pomigali malemu Toomaiu, ki se je vrh kolov zvižal od radosti.

Ni se samo zvižal, storil je še kaj več. Neko noč je

zdrknil s kola, se splazil med slone in pograbil konec vrvi, ki je padla na tla, ter jo podal gonjaču, ki jo je skušal natakni na nogo brajajočega mladega slona (mladi sloni dajejo veliko več posla kot odrasle živali). Kala Nag ga je pri tem uzrl, ga ujel z rilcem in ga podal velikemu Toomaiu, ki ga je na mestu našeskal in posadil zopet nazaj na kol.

Drugo jutro ga je še pošteno oštel rekoč: »Ali ti dobra zidana prigraja za slone in malo prenašanja šotorov ni dovolj, da moraš na svojo roko hoditi slone lovit, paglavci? Da več, tisti neumni lovci, ki imajo manjšo plačo kot jaz, so govorili o tem s Petersenom Sahibom.« Mali Toomai se je silno ustrašil. Sicer ni dosti vedel o belih ljudeh, toda Petersen Sahib je bil zanj najimenitnejši beli človek na svetu. Bil je glavni vseh poslov, tičočih se Kedde — možak, ki je vjel vse slone za vlado in je več vedel o navadah in življenju slonov kot vsi živi ljudje.

»Kaj — kaj pa bo zdaj?« je vprašal mali Toomai. »Kaj bo? Najhujše se lahko zgodi, Petersen Sahib je norec. Ali bi sicer hodil lovit te divje vrage? Morebiti bo celo zahteval od tebe, da postaneš lovec. Dobro bo, če se ta neumnost lepo poravnava. Lov je drugi teden pri kraju in nas, ki smo z ravnine, pošljejo na naše postoja mahoutu — ne samo lovci — mahoutu, pravim, ves ta lov. Ampak, sin moj, silno sem jezen na te, da se vmešavaš v posle, ki se pritičejo samo tistim uma-

zanim džungelčanom iz Assama. Kala Nag ne uboga drugega kot mene, zaradi tega moram iti z njim v kedo; ampak on je samo slon za boj in ne pomaga povezovati druge. Radi tega mu sedim močno na hrbtu, kakor pristojna mahoutu — ne samo lovci — mahoutu, pravim, možaku, ki dobi pokojnino na koncu svojega službovanja. Mar naj bo redovina Toomaijev pomandran pod nogami slonov v kedini nesnagi? Ti ničvednež! Ti hudobnež! Pojdi in operi Kala Naga, poskrbi za njegova ušesa in poglej, če nima trnja v nogah; sicer te Petersen Sahib gotovo prime in naredi iz tebe divjega lovca, zasledovalca slonovih stopinj, džungelskega medveda! Pah! Sram te bodi! Pojdi!«

Mali Toomai je odšel, ne da bi zinil besedico; ko pa je Kala Nagu preiskoval noge, mu je povedal vse nadloge. »Nič ne de,« je dejal mali Toomai in vzdignil rob Kala Nagovega ogromnega desnega ušesa. »Moje ime so povedali Petersenu Sahibu in morebiti — morebiti — kdo ve? Hej! Ampak ta-le trn, ki sem ti ga izdrl, je res velik!«

Naslednje dni so porabili za to, da so zbrali slone, provagali pred kratkim ujeté divje slone vsakega med dvema krotkima sempatja, da ne bi delali preveč neprilik na potu v dolino, ter popisovali odeje, vrvi in druge reči, ki so jih spozabili ali izgubili v gozdu.

(Dalje prih.)

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi
znamke

Gritzner, Adler, Phönix

Blizu Prešernovega
spomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji - Tudi na obroke. - Večletna garancija.

Josip Petelinc, Ljubljana

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletilni stroj
DUBIED

„Vinocet“

tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

➔ ZAHTEVAJTE PONUDBO! ➔

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 18, II. nadstropje.

Sprejemem

na hrano in stanovanje
dijaka peto- ali šest-
šolca.
Naslov pove uprava li-
sta.

Trgovskega vajenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme takoj Josip Kodrič, trgovec, Sv. Križ pri Kostanjevici.

PREMOG - ČERIN

Wolfova 1/II. - Telef. 56.

Mali oglasi.

Za vsako besedo se plača
50 par, za debelo tiskano
pa Din 1.—.

Pisarniška moč.

Bivši vodja pisarne, več
knjigovodstva, slovenske,
srbohrvatske, nemške,
francoske in italijanske
korespondence in stroje-
pisja išče službe. Cenjene
ponudbe pod »Marljivo« na
upravo »Nar. Dnevnika«.

Proda se po
ugodni ceni dal-
nogled »Trider«

trdke Zeiss, kateri po-
veča šestkrat. Naslov
pove uprava lista.

Stekleno

stročno opeko imajo stal-
no v zalogi Združene op-
zarne d. d. v Ljubljani.

Se priporoča za tisk
vseh trgovskih,
obrotnih, industrijskih
in uradnih tiskovin.
Lastna knjigovoznica
TELEFON ŠT. 552

TISKARNA MERKUR
TRGOVSKO-INDUSTRIJSKA D. D.

LJUBLJANA, Simon Gregorčičeva ulica 13.

Tiska časopise, knji-
ge, brošure, cenike,
tabele, statute, va-
bila, letake, lepake,
posetnice i. t. d.

TELEFON ŠT. 552